

Халанчук Н.П.

*аспірант кафедри вокально-хорового,
хореографічного та образотворчого мистецтва
факультету початкової освіти та мистецтва,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка
м. Дрогобич, Україна
(nazarii.khalanchuk@dspu.edu.ua)*

Фольклорно-джазовий напрям мистецтва в Україні: особливості, вплив і перспективи розвитку

У статті осмислено фольклорно-джазовий напрям в Україні як унікальне явище, яке поєднує у собі кращі традиції українського фольклору та світового джазу. Виокремлено особливості фольклорно-джазового напрямку в Україні. Зазначено про вплив на музичну культуру України, що сприяє збереженню та популяризації українського фольклору серед молодого покоління, а також вносить унікальну ноту у світову музичну спадщину,

Акцентовано увагу на подальшій популяризації та розвитку цього напрямку, що є важливим завданням для збереження культурного різноманіття та розвитку музичної сцени України, адже напрям фольклорно-джазової музики в Україні має великий потенціал у залученні нових технологій, експериментів зі звуком та стилізації, співпраці з музикантами інших країн.

Ключові слова: фольклорно-джазовий напрям, музична культура, традиції, музичний напрям.

Folk-jazz direction of art in Ukraine: peculiarities, influence and prospects of development

The article elaborates on the folk-jazz direction in Ukraine as a unique phenomenon that combines the best traditions of Ukrainian folklore and world jazz. Peculiarities of the folk-jazz trend in Ukraine are highlighted. The influence on the musical culture of Ukraine, which contributes to the preservation and popularization of Ukrainian folklore among the younger generation, and also contributes its unique note to the world musical heritage, is noted.

Attention is focused on the further popularization and development of this direction, which is an important task for the preservation of cultural diversity and the

development of the music scene of Ukraine, because the direction of folk-jazz music in Ukraine has great potential in attracting new technologies, experiments with sound and stylization, cooperation with musicians from other countries .

Keywords: *folklore-jazz direction, musical culture, traditions, musical direction.*

Постановка проблеми. Україна, багата на культурні традиції і завжди відзначалася різноманіттям музичних жанрів і напрямів. Один із цікавих та неповторних напрямів, що склався в останні десятиліття – фольклорно-джазовий стиль. Фольклорно-джазовий напрям в Україні – це захопливе поєднання двох культурних світів: українського фольклору й американського джазу. Його походження бере свій початок у другій половині ХХ ст., коли українські музиканти та композитори почали експериментувати зі звучанням, об'єднуючи українські народні мелодії і ритми з елементами джазової імпровізації.

Аналіз останніх досліджень. Про синтез культур і традицій на прикладі подружжя митців американця Джонатана Маквайя та українки Мар'яни Садовської досліджував Данило Білик (Білик, 2010). Автор аналізує на прикладі проєкту «On the Edge» новітню музику України. Андрій Фісунов осмислює «Український джаз сьогодні» (Фісунов, 2021). Науковиця Олена Шевченко досліджувала феномен українського фольклору в процесі трансформаційного розвитку джазу та рок-музики (Шевченко, 2023).

Метою статті є здійснення аналізу становлення, особливостей та впливу фольклорно-джазового напрямку на музичну культуру України.

Виклад основного матеріалу. Фольклорно-джазовий напрям в Україні виник у результаті злиття двох культурних складових: традиційного українського фольклору та американського джазу. Цей процес почався у другій половині ХХ ст. і продовжується й досі. Сполучення українських мелодій, ритмів та гармоній з елементами джазової імпровізації створило новий, унікальний музичний стиль.

Виникнення цього напрямку було спровоковане не лише прагненням поєднати дві різні музичні традиції, а й потребою знайти новий, свіжий звук, який би відображав сучасний спосіб життя. У

результаті цього синтезу з'явилися унікальні композиції, які поєднували в собі глибину українського фольклору з енергією та виразністю джазового стилю. Фольклорно-джазовий напрям в Україні став своєрідним символом культурного розмаїття і творчої свободи. Він не лише відображає національну ідентичність, а й відкриває нові перспективи для розвитку української музичної сцени. Його походження і розвиток свідчать про непересічність українського музичного мистецтва та його здатність адаптуватися до сучасних тенденцій, зберігаючи при цьому свою унікальність й автентичність.

До особливостей фольклорно-джазовий напряму в Україні належать елементи традиційних українських мелодій, таких як думи, коломийки, народні пісні, а також характерні ритми та гармонії джазу. Цей синтез надає музиці особливого шарму й емоційної насиченості.

До переліку особливостей, що відмежовують його від інших музичних стилів, належить унікальне звучання, яке поєднує у собі глибину українського фольклору з характерними ритмами та гармоніями джазу. Однією з ключових особливостей фольклорно-джазового напряму є імпровізація. Музиканти вільно експериментують з мелодіями та ритмами, додаючи унікальні інтерпретації українських народних мотивів. Ще однією особливістю є злиття двох культурних світів – українського й американського. Цей «синтез створює унікальний музичний простір, що відображає культурне розмаїття та творчу енергію. Також зазначимо, що фольклорно-джазовий напрям стає платформою для співпраці музикантів з різних країн, що сприяє обміну досвідом та розширенню музичного горизонту» (Білик, 2010). Усі ці особливості роблять фольклорно-джазовий напрям в Україні неповторним і цікавим для слухачів та музикантів, сприяючи розвитку музичної культури країни.

Так, вплив на музичну культуру України сприяє збереженню та популяризації українського фольклору серед молодого покоління, а також вносить унікальну ноту у світову музичну спадщину.

Фольклорно-джазові ансамблі, концерти та фестивалі стають важливими подіями в культурному житті країни.

Його вплив охоплює кілька аспектів, які значно збагачують і розширюють культурний ландшафт України. А саме, збереження традицій, популяризації українського фольклору серед молодого покоління. Шляхом використання народних мелодій та тематики у сучасному музичному контексті, він привертає увагу до багатшарової культурної спадщини України. Також, фольклорно-джазовий напрям вносить нові ідеї, звучання та техніки в музичну практику. Це стимулює творчий розвиток музикантів та сприяє появі нових музичних напрямів.

«Фольклорно-джазовий напрям стає платформою для співпраці музикантів з інших країн, що сприяє обміну культурним досвідом та створює нові можливості для міжкультурного взаєморозуміння та співпраці, адже допомагає вивести українську музику на світову арену, показуючи багатство та різноманіття народних барв через призму джазових імпровізацій та аранжувань» (Фісунов, 2021).

Напрямок фольклорно-джазової музики в Україні має великий потенціал для подальшого розвитку. Залучення нових технологій, експерименти зі звуком та стилізацією, співпраця з музикантами інших країн можуть розширити його горизонти та зробити його ще більш привабливим для аудиторії.

Висновки. Фольклорно-джазовий напрям в Україні – це унікальне явище, яке поєднує у собі кращі традиції українського фольклору та світового джазу. Він має великий потенціал для розвитку та сприяє зближенню культур різних народів. Його подальша популяризація і розвиток є важливим завданням для збереження культурного різноманіття та розвитку музичної сцени України.

Список використаної літератури

1. Коваленко, І. (1967). Український «Некрополь»: стаття. *Нове життя*. 8 лип. (№ 27). С. 3.

2. Білик, Д. (2010). Українсько-африканське етно, блюз і джаз. URL: <https://www.dw.com/uk/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D0%B0%D1%84%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5-%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%BE-%D0%B1%D0%BB%D1%8E%D0%B7-%D1%96-%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D0%B7/a-5510275> (дата звернення: 12.04.24)
3. Фісунов А. (2021). Український джаз сьогодні. URL: <https://www.neformat.com.ua/articles/jazz-2.html> (дата звернення: 15.04.24)
4. Шевченко, О. (2023). Феномен українського фольклору: трансформація в контексті джазу та рок-музики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 63. том. 2. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/63_2023/part_2/16.pdf (дата звернення: 20.04.24)